JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PHILIPPE LÉGER
12 päivänä syyskuuta 2002 [1]

1. Käsiteltävänä olevassa valituksessa Euroopan yhteisöjen komissio vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-32/98 ja T-41/98, [2] Nederlandse Antillen vastaan komissio, 10.2.2000 antaman tuomion, jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta [3] peräisin olevan riisin tuontia koskevat asetukset N:o 2352/97 [4] ja N:o 2494/97. [5]

2. Komissio väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on ottanut tutkittavaksi Alankomaiden Antillien hallituksen kanteet. Komission mukaan kyseiset asetukset eivät koske tätä hallitusta erikseen eivätkä suoraan, eikä se ole osoittanut oikeussuojan tarvetta. Toissijaisesti komissio kiistää tehneensä oikeudellista virhettä antaessaan kyseisiä asetuksia.

3. Käsiteltävänä olevaa asiaa voidaan verrata asiassa C-452/98, Nederlandse Antillen vastaan neuvosto, 22.11.2001 annettuun tuomioon. [6] Kyseisessä asiassa esitin perusteluja näkemykselleni, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli tuossa asiassa valituksenalaisessa tuomiossa tehnyt oikeudellisen virheen, kun se otti tutkittavaksi Alankomaiden Antillien hallituksen kanteet komission asetuksista N:o 2352/97 ja N:o 2494/97, jotka koskevat MMA:ilta peräisin olevan riisin tuontia. [7]

4. Yhteisöjen tuomioistuin seurasi ratkaisuehdotustani, pitäytyi EY [8] 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetun käsitteen "luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jota asetus koskee erikseen" perinteisessä tulkinnassaan ja jätti tutkimatta Alankomaiden Antillien hallituksen kanteen. Kyseisen tuomion 64, 67 ja 70—77 kohtaa on syytä lainata kokonaisuudessaan.

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Kok. 2000, s. II-201 (jäljempänä valituksenalainen tuomio).

3 — Jäljempänä MMA.

4 — Merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevan riisin tuontia koskevista erityistoimenpiteistä 27 päivänä marraskuuta 1997 annettu komission asetus (EYVL L 326, s. 21).

5 — Tuontitodistusten antamisesta merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevalle CN-koodiin 1006 kuuluvalle riisille komission asetuksella (EY) N:o 2352/97 käyttöön otettujen erityistoimenpiteiden yhteydessä 12 päivänä joulukuuta 1997 annettu komission asetus (EYVL L 343, s. 17).

6 — Kok. 2001, s. I-8973.

7 — Ks. em. asiassa Nederlandse Antillen v. neuvosto antamani ratkaisuehdotuksen 99—113 kohta.

8 — Nederlandse Antillen v. neuvosto, 60—77 kohta.

5. Yhteisöjen tuomioistuin totesi seuraavaa:

"64 MMA:n yleinen intressi alueensa taloudellisten ja sosiaalisten kysymysten osalta toimivaltaisena tahona saada aikaan alueensa taloudellista vaurautta koskevia myönteisiä tuloksia ei yksistään riitä sen toteamiseksi, että [kyseessä olevan] asetuksen säännökset koskevat sitä perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan tarkoittamalla tavalla, eikä siis sen toteamiseksi, että asetus koskee sitä erikseen.

— —

67 — — [S]e, että neuvostolla tai komissiolla on erityissäännösten perusteella velvoite päätöstä tehdessään ottaa huomioon seuraukset, joita toimella, jonka ne aikovat tehdä, saattaa olla tiettyjen yksityisten tilanteelle, saattaa merkitä sitä, että nämä ovat yksilöitävissä — — .

— —

70 [Asiassa 11/82, Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio, 17.1.1985 annetusta tuomiosta (Kok. 1985, s. 207)] kuitenkin seuraa, että tämän velvoitteen olemassaolon toteaminen ei riitä osoittamaan, että tällaiset toimenpiteet koskevat kyseisiä MMA:ita ja yrityksiä erikseen perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan tarkoittamalla tavalla.

71 Yhteisöjen tuomioistuin nimittäin totesi kyseisen tuomion 28 kohdassa, että komissiolla oli velvollisuus ottaa selvää niistä kielteisistä seurauksista, joita sen päätöksellä voi olla kyseisen jäsenvaltion taloudelle sekä niille yrityksille, joita asia koskee, mutta se ei yksin tämän toteamuksen perusteella päätellyt, että kaikkia niitä yrityksiä, joita asia koskee, olisi pidettävä yrityksinä, joita päätös koskee erikseen perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan tarkoittamalla tavalla. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi päinvastoin, että vain sellaiset yritykset, jotka olivat jo tehneet sopimuksia, joiden riidanalaisen päätöksen soveltamisajanjaksoksi suunniteltu täytäntöönpano estyi kokonaan tai osittain tämän päätöksen takia, voitiin katsoa yrityksiksi, joita asia koskee erikseen perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan tarkoittamalla tavalla — — .

72 Edellä esitetystä seuraa, että sen toteaminen, että neuvoston oli [kyseistä]

asetusta antaessaan siltä osin kuin asiaan liittyvät olosuhteet eivät sitä estäneet otettava huomioon kielteiset seuraukset, joita sen päätöksellä voi olla kyseisten MMA:iden taloudelle sekä niille yrityksille, joita asia koskee, ei poista Alankomaiden Antilleiden velvollisuutta näyttää toteen, että tämä asetus vaikuttaa siihen sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista.

73 Alankomaiden Antillit ei kuitenkaan erotu kaikista muista MMA:ista sen perusteella, että se vei ylivoimaisesti eniten MMA:ista peräisin olevaa riisiä yhteisön alueelle. Vaikka väite, jonka mukaan [kyseessä olevassa] asetuksessa säädetyt suojatoimenpiteet voivat aiheuttaa merkittäviä sosiaalisia ja taloudellisia seurauksia Alankomaiden Antilleille, olisikin perusteltu, on kuitenkin todettava, että tämä asetus aiheuttaa samankaltaisia seurauksia myös muille MMA:ille.

74 Käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä oleva taloudellinen toiminta eli kolmansista maista peräisin olevan riisin käsittely MMA:issa on liiketoimintaa, jota mikä tahansa talouden toimija voi harjoittaa koska tahansa missä tahansa MMA:ssa. Riisinjalostustehtaita on myös muissa MMA:issa kuin Alankomaiden Antilleilla eli Montserrat'ssa ja Turks- ja Caicossaarilla. Alankomaiden Antillit ei näin ollen erotu kaikista muista MMA:ista tällaisen toiminnan perusteella.

75 Edellä esitetyn perusteella Alankomaiden Antillit ei ole osoittanut, että asetus vaikuttaa sen oikeudelliseen asemaan sille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista ja se siis voidaan yksilöidä.

76 Koska Alankomaiden Antillit ei ole osoittanut, että [kyseessä oleva] asetus koskee sitä erikseen, on tarpeetonta

tutkia, koskeeko tämä asetus sitä suoraan.

77 Kanne on näin ollen jätettävä tutkimatta."

6. Koska näitä perusteluja voidaan täysimääräisesti käyttää myös käsiteltävänä olevassa asiassa, ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa valituksenalaisen tuomion, käsittelee asian ja jättää tutkimatta Alankomaiden Antillien hallituksen kumoamiskanteet asetuksista N:o 2352/97 ja N:o 2494/97.

7. Alankomaiden Antillien hallitus vaati suullisessa käsittelyssä yhteisöjen tuomioistuinta noudattamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-177/01, Jégo-Quéré vastaan komissio, 3.5.2002 antamassaan tuomiossa [9] esittämää päättelyä. Tässä tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että on harkittava uudelleen suppeaa tulkintaa EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetusta käsitteestä "luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jota toimi koskee erikseen". Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan yksityisten oikeussuojan turvaamiseksi yleisesti sovellettava yhteisön säännös koskee luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, johon sitä sovelletaan suoraan, myös erikseen, jos kyseessä oleva säännös vaikuttaa varmasti ja tosiasiallisesti hänen oikeusasemaansa rajoittamalla hänen oikeuksiaan tai asettamalla hänelle velvoitteita. Tältä osin merkitystä ei ole sillä, miten montaa muuta henkilöä kyseinen säännös myös koskee tai saattaa koskea, eikä sillä, mikä näiden henkilöiden tilanne on. [10]

8. Yhteisöjen tuomioistuin ei ole kuitenkaan noudattanut tätä päättelyä asiassa C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores vastaan neuvosto, 25.7.2002 antamassaan tuomiossa, [11] jonka se antoi täysistunnossa edellä mainitun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion jälkeen.

9 — Kok. 2002, s. II-2365.

10 — Ibidem, 51 kohta.

11 — Kok. 2002, s. I-6677.

Neljäs kysymys

9. Tämän vuoksi ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin:

— kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-32/98 ja T-41/98, Nederlandse Antillen vastaan komissio, 10.2.2000 antaman tuomion

— jättää tutkimatta kumoamiskanteet merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevan riisin tuontia koskevista erityistoimenpiteistä 27 päivänä marraskuuta 1997 annetusta komission asetuksesta (EY) N:o 2352/97 ja tuontitodistusten antamisesta merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevalle CN-koodiin 1006 kuuluvalle riisille komission asetuksella (EY) N:o 2352/97 käyttöön otettujen erityistoimenpiteiden yhteydessä 12 päivänä joulukuuta 1997 annetusta komission asetuksesta (EY) N:o 2494/97 ja

— velvoittaa Alankomaiden Antillit korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydystä oikeudenkäynnistä aiheutuneet kulut mukaan lukien.